

בתי המשפט

קפ 000145/00

בבית משפט השלום בתל אביב - יפו

בפני כב' השופטת דורית רייך-שפירא

בעניין:

שאול וייסמן שמאי

ע"י ב"כ עוה"ד ניסן וייסמן

המבקש

נגד

1. חגי גולן - על ידי עו"ד מושקט

2. משה ליכטמן

ע"י ב"כ עוה"ד י. מושקט ו-ג. רווה

המשיבים

החלטה

1

2 בגין כתבה עיתונאית שפורסמה ב - 26-27.12.99 בעיתון גלובס (להלן: "העיתון") ובאתר
3 האינטרנט של העיתון, הגיש מר שאול וייסמן (להלן: "הקובל") באמצעות בא כוח עו"ד
4 ניסן וייסמן [להלן: "ב"כ הקובל"] קובלנה פלילית פרטית.

5

6 הקובלנה המתוקנת הרלוונטית להחלטה זו (להלן: "הקובלנה"), הוגשה נגד חגי גולן, עורך
7 העיתון ונגד משה ליכטמן, עורך מדור נדל"ן בעיתון (להלן: "הנאשמים"). הנאשמים
8 מיוצגים על ידי עורכי הדין יורם מושקט וגיל רווה (להלן: "הסניגורים").

9

10 לא למותר לציין, שלראשונה הוגשה הקובלנה לבית המשפט בתאריך 27.9.00 ומאז תוקנה
11 מספר רב של פעמים, לבקשת ב"כ הקובל ובעקבות טענות שהעלו הסניגורים, כעולה
12 מפרוטוקול בית המשפט.

13

14 בפני בקשה למחוק את הקובלנה וזאת מהטעמים כדלקמן:

15

16 א. הקובלנה לא כוללת את הפרטים המלאים של הנאשמים, באשר חסרים בה מספרי
17 תעודות הזהות שלהם וכתובות מגוריהם, כדרישת סעיף 149 לחוק סדר הדין הפלילי
18 [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 (להלן: "החסד"פ").

19

בתי המשפט

קפ 000145/00

בבית משפט השלום בתל אביב - יפו

בפני כב' השופטת דורית רייך-שפירא

- 1 ב. יש למחוק את כל אותו חלק של הקובלנה המתייחס לפרסום הכתבה באינטרנט. על
- 2 פי הטענה, אתר אינטרנט איננו "אמצעי תקשורת" כהגדרתו בסעיף 11 ג' לחוק
- 3 איסור לשון הרע, התשכ"ה - 1965 שעליו נסמכת הבקשה, ואיננו נכלל בהגדרות
- 4 שבפקודת העיתונות. לטענת הסניגורים, מכיוון שמדובר באישום פלילי, מן הדין
- 5 ליתן למושגים הרלוונטיים פירוש המקל עם הנאשמים.
- 6
- 7 ג. יש למחוק את הקובלנה ככל שהיא מתייחסת לנאשם 1, עורך העיתון. על פי הטענה
- 8 אין להטיל על נאשם 1 אחריות פלילית בגין דברים שפורסמו בכתבה, שכן הוא,
- 9 כעורך, איננו יכול לקרוא את כל הכתבות הרבות המתפרסמות בעיתון. לחילופין, גם
- 10 אם יש עליו אחריות, הרי זו "אחריות מינסטריאלית" בלבד.
- 11
- 12 ד. יש למחוק נגד נאשם 1 את החלק המתייחס לפרסום באינטרנט, גם אם הטענה
- 13 בכללותה באשר לאינטרנט לא תתקבל; וזאת, משום שבקובלנה עצמה לא נטען
- 14 שהנאשם 1 עורך את אתר האינטרנט של העיתון.
- 15
- 16 באופן טבעי, ביקש ב"כ הקובל לדחות את הבקשה וטען שאין מקום לאבחנה בין פרסום
- 17 בעיתון לפרסום באתר האינטרנט באשר המדובר באותה כתבה שהתפרסמה בשני ערוצי
- 18 התקשורת של העיתון: הראשון - העיתון המודפס והשני - באתר האינטרנט.
- 19
- 20 לטענת ב"כ הקובל, ראוי ליתן לחוק הרלוונטי פירוש התואם את תכליתו. והוסיף,
- 21 שבפרשו את החוק על בית המשפט לשית אל ליבו את העובדה שכיום לזכור שכיום
- 22 מדפיסים עיתונים במקלדת ובמסכי מחשב ולא במכש דפוס. משכך, לגישתו, פרסום
- 23 באינטרנט כמוהו כפרסום בעיתון או בטלוויזיה. הפרסום באתר האינטרנט הינו דרך
- 24 נוספת של הפצת העיתון ויש להתייחס לאתר האינטרנט כאל "דוכן מכירה".
- 25
- 26 עוד טען ב"כ הקובל, שבשלב ראשוני של המשפט ובטרם שמיעת ראיות, אל לבית המשפט
- 27 להידרש לבדיקת מידת אחריותו של מי מהנאשמים. וגם אם יימצא, לאחר שמיעת
- 28 הראיות, שאחריותו של העורך היא "מינסטריאלית", אין בכך כדי לשלול את אופיה
- 29 הפלילי של האחריות.

בתי המשפט

קפ 000145/00

בבית משפט השלום בתל אביב - יפו

בפני כב' השופטת דורית רייך-שפירא

1
2 לטענה הפורמלית, באשר למספרי תעודות הזהות של הנאשמים וכתובות מגוריהם
3 ב"כ הקובל לא התייחס.

4
5 לאחר ששמעתי את טענות ב"כ הצדדים ועיינתי בסיכומיהם בכתב ובאסמכתאות שצירף
6 כל אחד מהם, הגעתי למסקנות כדלקמן:

7
8 1. באשר לפרשנות החוק -

9
10 א. ככלל, צודק ב"כ הקובל בטענתו שלחוק פלילי, כאזרחי, יש ליתן פירוש התואם את
11 תכליתו, בהתאם לכוונת המחוקק. כבר בסוף שנות ה-70 של המאה עשרים, קבע כב'
12 השופט ברק (כתוארו אז) בפסק דין שיצא מלפני בית המשפט העליון בע"פ 787/79
13 מזרחי נ' מ"י כי:

14
15 "מילותיו של החוק אינן מבצרים שיש לכובשם בעזרת מילונים...חוק
16 פלילי, כמו כל חוק פלילי אחר, אין לפרשו על דרך הצמצום ולא על דרך
17 ההרחבה, אלא על דרך מתן משמעות הגיונית וטבעית ללשון החוק כדי
18 להגשים את מטרת החקיקה".

19
20 מאז, בשורה ארוכה ועקבית של פסקי דין, חזר בית המשפט העליון על הגישה
21 הפרשנית - שמושגי החוק הם מושגים דינמיים בגדר "רעיון חי ומתפתח", להבדיל
22 מהגדרה מילונאית שהיא, כרגיל, קבועה ועומדת. ראו לעניין זה פסק הדין בע"פ
23 3027/90 חב' מודיעים נ' מ"י; פ"ד מה (4), 364 ודנ"פ 4390/91 מ"י נ' חאג' יחיא,
24 פ"ד מז (3), 661.

25
26 בתיקון 39 לחוק העונשין, נתן המחוקק ביטוי לגישה פרשנית זו וקבע בסעיף 34 א':

בתי המשפט

קפ 000145/00

בבית משפט השלום בתל אביב - יפו

בפני כב' השופטת דורית רייך-שפירא

1 "ניתן דין לפירושים סבירים אחדים לפי תכליתו (ההדגשה שלי
2 ד.ר.ש) יוכרע העניין לפי הפירוש המקל ביותר עם מי שאמור לשאת
3 באחריות פלילית לפי אותו דין".
4

5 ב. הסעיפים הרלוונטיים לקובלנה זו הם:

6
7 סעיף 2 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה - 1965 הקובע פרסום מהו:

8
9 " (א) פרסום, לעניין לשון הרע - בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס,
10 לרבות ציוד, דמות תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.

11 (ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות
12 ההדגשה שלי - ד.ר.ש) -

13 (1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגישה לאותו אדם או לאדם
14 אחר זולת הנפגע:

15 (2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות, להגיע לאדם זולת
16 הנפגע".

17
18 סעיף 6 לחוק איסור לשון הרע, מפרט את המעשים המהווים עבירה וקובע:

19
20 "המפרסם לשון הרע, בכוונה לפגוע, לשני בני אדם או יותר זולת
21 הנפגע, דינו - מאסר שנה אחת.

22
23 סעיף 11 לחוק קובע אחריות בשל פרסום באמצעי התקשורת ומגדיר:

24
25 "(ג) בחוק זה -

26 "אמצעי תקשורת - עיתון כמשמעו בפקודת העיתונות (להלן: "עיתון")

27 וכן שידורי רדיו וטלוויזיה הניתנים לציבור;

בתי המשפט

קפ 000145/00

בבית משפט השלום בתל אביב - יפו

בפני כב' השופטת דורית רייך-שפירא

1 "עורך אמצעי תקשורת"- בעיתון - לרבות עורך בפועל, ובשידור -
2 לרבות עורך התוכנית שבה נעשה הפרסום;
3 "אחראי לאמצעי התקשורת", בעיתון - המוציא לאור, ובשידורי רדיו
4 וטלוויזיה - מי שאחראי לקיומם.

6 סעיף ההגדרות לפקודת העיתונות קובע:

8 "עיתון" פירושו כל דבר-דפוס המכיל חדשות, ידיעות, סיפורי-
9 מאורעות, או כל הערות, ציונים, או ביאורים בקשר עם אותם חדשות,
10 ידיעות או סיפורי-מאורעות, או עם כל ענין אחר בעל חשיבות ציבורית,
11 הנדפס בכל לשון והיוצא לאור בישראל למכירה או להפצת-חינם,
12 לעתים קבועות או בלתי-קבועות, אך אין הוא כולל כל דבר-דפוס היוצא
13 לאור ע"י ממשלת ישראל או למענה;

15 "נדפס" פירושו הועתק במכש-דפוס;

17 "מכש-דפוס" כולל כל מכונת-דפוס ומכשיר-דפוס שסוגלו והיעודים
18 כנראה לשמש להעתקת מלים, תמונות או אותות על גבי נייר, או על בד
19 או על חומר אחר כיוצא בזה, אך אין הוא כולל כל מכשיר המכוון
20 והמשמש רק להעתקת תרשימים או כל מכשיר פוטוגרפי גרידא הנועד
21 והמשמש רק להעתקת צילומים, או כל מכונת-כתיבה או כל מכשיר
22 מיטלטל אחר המכוון והמשמש להעתקת מלים או אותות כשאותו
23 מכשיר או אותה מכונה אינם משמשים אלא להעתקת מסמכים שהם
24 באמת ובתמים מסמכים מסחריים או פרטיים;

26 "בעל" פירושו גם הבעל היחידי של עתון וגם האנשים אשר, אם
27 מהיותם שותפים או מסיבה אחרת, מייצגים כל חלק או טובת-הנאה
28 בעתון והנם אחראים לכך, הן בינם לבין עצמם והן בינם לבין האנשים

בתי המשפט

קפ 000145/00

בבית משפט השלום בתל אביב - יפו

בפני כב' השופטת דורית רייך-שפירא

המייצגים באותו האופן את החלקים האחרים או טובות-ההנאה
האחרות באותו העתון, אך לא שום אדם אחר זולתם";

"תכלית דרישת הכתב מוגשמת כל אימת שהדברים שנאמרו על נותן
האמרה, הונצחו ושומרו, בין אם על-ידי השיטה "המיושנת" של
העלאתם על הכתב ובין באמצעי אחר שבחידושי הטכנולוגיה, המבוסס
על אותות חשמליים ואחרים, שאינם ניתנים לפענוח חזותי דוגמת
הקלטת הקול על גבי סרט הקלטה ומידע הנשמר בזכרונו של מחשב
אלקטרוני...הטענה כאילו יש להגביל את השימוש בסעיף 10 א' רק
למקום בו נרשמה האמרה בכתב ממש (כגון על נייר), חוטאת לרעיון
העומד ביסוד הסעיף הנ"ל".

מה עוד שמדובר באותה כתבה שפורסמה בעוד ערוץ תקשורת המוני.

ובדרך של היקש וגזירה שווה, הגבלת איסור הפירסום רק לאמצעים המאוזכרים
בחקק והתעלמות מחידושי הטכנולוגיה, מהווה פירוש מצומצם ובלתי ראוי, הפוגע
במטרות המחוקק, הגם שבהליך פלילי עסקינן.

2. באשר לטענות ככל שהן מתייחסות לנאשם 1:

מקובלת עלי עמדת ב"כ הקובל כי שלב של טענה טרומית איננו שלב שבו בית
המשפט מכריע באשר להיקף אחריותו של מי מהנאשמים. לכך יכול בית המשפט
להתייחס אך ורק לאחר שמיעת הראיות. לכאורה, תפקידו של העורך לבדוק את
הכתבות המפורסמות בעיתון ולא יוכל להתנער ממנה בטענה שלא ידע. וגם אחריות
מיניסטרילית היא אחריות פלילית.

3. ולאור קביעתי שהפרסום באינטרנט איננו אלא דרך הפצה נוספת לפרסומו של
העיתון, מתחייבת המסקנה, שאם הנאשם 1 אחראי לפרסום, מידת אחריותו

בתי המשפט

קפ 000145/00

בבית משפט השלום בתל אביב - יפו

בפני כב' השופטת דורית רייך-שפירא

- 1 לפירסום באינטרנט זהה לאחריותו לפירסום בכל דרך אחרת. לכאורה, האחריות
- 2 היא לכתבה, וכשם שאחריותו של עורך עומדת אם הכתבה מודפסת בעיתון, כך היא
- 3 קיימת ועומדת כשהכתבה מוקרנת על צגי מחשב באתר רשמי של העיתון.
- 4
- 5 4. באשר לחסרונם של פרטים אישיים, הגם שעל פי חוק חובה לכלול אותם, אין
- 6 במחדל זה כדי למוטט את כתב הקובלנה ולהביא למחיקתו. כפי שקבעתי בהחלטה
- 7 קודמת, מכיוון שזהותם של הנאשמים ידועה ואיננה במחלוקת, אינני מוצאת שראוי
- 8 היה לסניגור לחזור ולטעון הטענה ואני דוחה אותה.
- 9
- 10 ניתנה היום, כ"ט בתשרי תשס"ב, (16 באוקטובר 2001), במעמד הצדדים.
- 11

דורית רייך שפירא, שופטת

12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22